

Megjelenik
szombaton délelben

Egyes szám ára

10

fillér

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Vármegyeháza
Telefon: 109.

Egyes szám ára

10

fillér

Hatalmas tömegek vettek részt
a kassai Rákóczi-émlékmű leleplezésén

„Boldog nép, amelynek ilyen hősei vannak . . .“

Vasárnap gyönyörű napra virradt Kassa városa: nemcsak az időjárás fordult ragyogásra, hanem a kassai magyarság lelkében is ünnepi ragyogás támadt. Ünnepe volt Kassán a magyarságnak. Leleplezték a Dóm falában elhelyezett Rákóczi-émléktáblát és ebből az alkalomból megrendezték a régóta hirdetett Magyar Napot.

Kora reggeltől ünnepi hangulatban volt a város. A Pázmány Péter magyar cserkészek díszőrsége fél hét órakor jelent meg II. Rákóczi Ferenc sirboltjában és a cserkészőrség félóránként felváltva őrködött egész nap.

Réggel 8 órakor nyitották meg a kriptá ajtaját a nagyközönség előtt és megindult a tömegek özönlése, hogy leróják kegyeletüket a Nagyságos Fejedelem és bujdosó társainak földi maradványai előtt. Városiak, falusiak egymásután vonultak fel, többen letérdelnek Rákóczi szarkofágja előtt, mások szeméből könny pereg.

Magyarok, ruszinok, szlovákok, Rákóczi kurucainak leszármazottjai, mind eljöttek és hódolnak a nagy vezér, a Nagyságos Fejedelem emlékének.

Mintegy kétezer ember vonult el így néma csendben, míg negyed 12 órakor lezárták a kriptát. Ekkor kezdődött meg az ünnepséget bevezető istentisztelet a Dómban.

A hatalmas székesegyházat zsufozásig megtöltötte a tömeg, de hasonlóképpen többszáz méternyi szélességben előzőnlötte a templom környékét, a széles Főutca minden talpalatnyi helyét a sokadalom.

A környező házak és erkélyek virágokkal voltak feldisziúve és nemcsak az ablakokban és az erkélyeken szorongott a kíváncsiak tömege, hanem bőven jutott a kíváncsi nézőkből a háztetőkre is.

Bent a templomban az ünnepélyes nagymisét fényes pápi segédlettel Tost Barna preláthus celebrálta. A szentmise evangéliuma után Cselényi István pápai kamarás lépett a szószékre és lélekemelő szentbeszédet mondott.

A szentmise befejeztével megkezdődött a küldöttségek levonulása a sirboltba, hogy elhelyezzék a kegyelet koszoruját a nagyságos fejedelem szarkofágjára.

Esterházy János nemzetgyűlési képviselő, országos ügyvezető pártelnök és dr. Pajor Miklós szenátor az Egyesült Magyar Párt koszoruját helyezték el.

Esterházy János rövid beszé-

dében többek közt a következőket mondotta:

— Nem távozhatsz el a kriptából, hogy magyar szíved teljes melegevel, husz éves harcunk minden lelkesedésével erőt ne merítsünk a nagy Fejedelem életének példájából és

bizunk abban, hogy a magyarok csillaga újra felragyog.

— Imádkozunk a jobb magyar jövőért, amelyért ma minden magyar velünk imádkozik.

Ezután a magyarországi Abauj-Tornavármegye koszoruját helyezték el, majd Borsi község, Rákóczi szülőfalujának négytagú küldöttsége, Ungváry József, Molnár Mihály, Molnár János és Hajdu János helyezték el koszorujukat a Nagyságos Fejedelem koporsójára.

A koszorúk hosszú sorának elhelyezése után megkezdődött a tulajdonképeni leleplezési ünnepség a Dóm északi frontja előtti térségen. A mintegy száztagú egyesített cigányzenekar ifj. Illés Béla primás vezetésével kurucdalokat játszott bevezetésül a Dóm karzatán.

Ekkor már bekapcsolták a rádiót, amely az ünnepség továbbmenetét közvetítette.

Mécs László, világhírű papköltőnk nagyhatású ünnepi beszédet tartott.

— A magyar népnek — mondotta többek között — nincsenek pirosbetűs ünnepei, azért csinált magának alkalmi ünnepeket. Petőfi centennárium, Madách centennárium, Jókai-centennárium, Érsekújvár visszavétele a töröktől. Ma Rákóczi-ünnep van.

Beszéde bevezető részében a hős fogalmát tisztázza a szónok, majd felveti a kérdést, miben áll Rákóczi hősiessége.

Rákóczi azért hős, mert küzdött a nép életéért. Egy történetíró megállapította, hogy a kurucmozgalom nélkül ma Kassán és Kolozsváron nem beszélne magyarul, de még Pesten sem.

II. Rákóczi Ferenc nemcsak a nemesi Magyarországért, de a jobbagyi Magyarországért is harcolt és első kicsiny serege Esze Tamás jobbágycsapata volt.

Hős volt Rákóczi, mert a vallási türelemből ma is példát adhatna, nemcsak a magyaroknak, de egész Európának.

Hős volt, mert a kalandorok és a jellemtelenségek korában amikor

császárok, királyok megszegették esküjüket, megmaradt a kor legragyogóbb, legtisztább jellemű férfianak.

Hős volt, mert

atyát tudott lenni magyaroknak, szlováknak, ruszinnak, románoknak, németeknek és mindegyiknek magasabb rendű emberi jogait irta fel arra a zászlóra, amelyen ez állott: Pro libertate.

— Méltók vagyunk e a szabadsághős emlékéhez? — ezt a kérdést veti fel beszéde befejezésében a költőszónok.

— Méltók lehetünk akkor, ha kitartunk Rákóczi eszméje mellett, ha a nemzeti eszményeket fel nem adjuk sem ígéretekért, sem pénzért, sem hírnévért. Le kell mondani emberi gyöngéinkről, áldozatot kell hozni a közösségért, az eszményért. A kis családért otthon — és a nagy családért — a nemzetben!

Ha kell, a mártíromsorsot is vállalni kell. Ezt tanítja Rákóczi példája. Boldog nép, amelynek olyan hősei vannak, akikért az Isten templomának nem kell szégyelnie magát.

Lindbergh nagy repülőrekordját említette fel beszéde befejezésében és elmondta, hogy a nagy óceánrepülés után mintegy 25 ezren jelentkeztek azzal, hogy ők mind Lindbergh rokonai. Rákóczi az áldozatok és a szenvedés óceánját repülte át és most minden magyaroknak jelentkeznie kell, hogy lélekben rokonságot akar tartani Rákóczival.

Tost Barna preláthus-kanonok mint a Dóm plébánosa magasan szárnyaló beszéddel vette át az emlékművet.

A Kazinczy Társaság hölgyei cserfafüzérrel koszorúzták meg a leleplezett Rákóczi domborművet, miközben Pausz Béláné elnöknő mélyhatású gazdag beszédet mondott.

Ezután került sor a kárpátaljai népi küldöttség hódolatára. A kárpátaljai magyarok, ruszinok és románok küldöttségét Egry Ferenc kerületi pártelnök, volt szenátor vezette. Ő helyezte el a küldöttség koszoruját a következő szavak kíséretében:

— Nagyságos Fejedelem! Kárpátalja nevében kis koszorút hoztunk. Kicsi a koszorunk, de nagy a szeretetünk. Kevesen vagyunk, de élünk és élni fogunk örökké.

Sorban vonultak fel a küldöttségek, demonstrálva a magyar-ruszin-szlovák testvériséget.

Este a Városi Színházban ünnepi előadás fejezte be a Magyar Napot, mely új erővel és hittel töltötte meg az őslakosság lelkét és innen a határokon . . .

A borlombard

Értekezlet a vármegye
főispánjánál

A tokajhegyaljai hegyközségi tanács előterjesztésére dr. Fáy István főispán értekezletet hívott össze a hegyaljai szőlőbirtokosok hitel-szükségletének biztosítása, illetve a borlombard kölcsönök lehetőségeinek megállapítása érdekében. A csütörtöki értekezleten megjelent báró Waldbott Kelemen felsőházi tag, továbbá parnói Molnár Béla a Hegyközségi Tanács elnöke, Máriaassy Ödön és Bernáth János a Tokajhegyaljai Szőlősgazdák Egyesületének vezetői, Gulner Gyula a Pincészövetkezet ügyvezetője, valamint a nagyobb zempléni pénzügyintézetek igazgatói és Engelberth Rezső hegyközségi tanács titkár.

Az értekezletet dr. Fáy István főispán nyitotta meg, ismertetvén a hitelmozgalom előzményeit és céljait, majd báró Waldbott Kelemen részletes és szakszerű előadásában fejtette ki a Magyar Nemzeti Bankkal és a pénzügyi kormányzat tényezőivel folytatott tárgyalásainak eredményét, valamint a törvényes és hitelműveleti lehetőségeket.

Az értekezlet számos érdekes felszólalás, továbbá a közvetlenül érdekelt pénzügyintézetek vezetőinek Bettelheim Sándor, Bognár Lajos, Fränkel Zoltán, dr. Harsányi Gyula, Klein Andor és Scheer István szakszerű hozzászólásai, valamint a probléma minden részletkérdésének beható megvizsgálása után megállapította, hogy a borlombard kölcsönök lehetővé tétele igen nagy jelentőségű volna úgy a szőlőbirtokosságra, mint a munkásságra nézve, mert új gazdasági vérkeringést vinne a Hegyalja életébe. Számos gyakorlati nehézséget kell azonban elhárítani, mint amilyen pl. az ilyen kölcsönök biztosítása, a borok kezelési és ellenőrzési költsége stb. A zempléni pénzügyintézetek vezetői kijelentették, miszerint teljes megértéssel igyekeznek a kérdés megoldásában rendelkezésre állani, ha erre a Nemzeti Bank hitelkeretét biztosít.

Az értekezlet végül hálás köszönetének nyilvánítása mellett felkérte Waldbott Kelemen bárót, hogy a megbeszélések alapján folytassa a tárgyalásokat a Magyar Nemzeti Bankkal és közismert agilitásával támogassa a hegyaljai borlombard kölcsönök érdekében megindult akciót.

És mégis levonható...!

A Közigazgatási Biróság nagyjelentőségű döntvénye szerint levonható a vízdió a házadóalapról — Ujhelyben a vízdió-szabályrendelet módosításával lehet megszüntetni a háztulajdonosok sérelmes adóztatását

Ismételten foglalkozott a Zemplén az ujhelyi háztulajdonosok vizsérelemével, mely most a Közigazgatási Biróság jogegységi megállapodásával megnyugvást keltő megoldáshoz juthat.

A háztulajdonosok ugyanis jogosan sérelmezték, hogy a lakók által fizetett, de valóságban a városi Közműveknek szedett vízdió után is házadóval rótták meg a pénzügyi hatóságok. A Közigazgatási Biróság az ez ügyben felkerült panaszok eseteiben ellentétes ítéleteket hozott s így eddig eldöntetlen volt, hogy az érdekelt háztulajdonosoknak, vagy pedig a pénzügyi hatóságoknak van-e igaza a vízdióvitában.

A Zemplén közlheti elsőnek a Közigazgatási Biróság legújabb hozott jogegységi megállapodását, mely most már kötelező erővel szögezi le a közüzemi díj adóztatási kérdését.

A biróság döntvénye a következő: *Az a kérdés, hogy a vízdió a házadóalap megállapításánál a nyersbérjövedelemhez hozzászámítandó-e vagy sem, a H. H. Ö. 8. §. (7.) bekezdés 1. pontjának, a vízvezetési s helyi szabályrendeletek vonatkozó intézkedéseinek egy bevetésével döntendő el és, ha a szabályrendelet szerint a vízdió fizetése a lakót terheli, úgy a lakó által szerződésileg megállapított bérösszegegen felül külön fizetett vízdió a nyers bérjövedelemhez a házadó megállapításánál nem számítható akkor sem, ha a szabályrendelet a vízdió megfizetését egyébként a háztulajdonos kötelezettségévé teszi is.*

A Közigazgatási Biróság fent szösz szerint ismertett jogegységi megállapodásának indoklásában kifejti, hogy ha a helyi szabályrendelet szerint a vízdió a lakót terheli, úgy a szabályrendeletnek magánjogi vonatkozásban is kötelező hatályánál fogva, a vízdió tekintetében a kötelemi jogviszony az illető város és a bérlő között létesül, amin nem változtat az, hogy a szabályrendeletek a vízdió befizetésére rendszerint a háztulajdonost kötelezik. Ez az intézkedés ugyanis csupán a beszédés

könnyebbségét és a nagyobb anyagi biztosságot célozza, a fent említett kötelemi viszonyt azonban nem érinti, s így a vízdió nem a háztulajdonos terhe, s az meg nem adóztatható.

Nem vitás ezután, hogy helyt-

Honvédelmi miniszteri rendelkezés:

Tilos a határsávban fényképezni nagyobb tereprészeket és tájakat

A Honvédségi Közlöny közli a honvédelmi miniszter rendelkezését, amely a katonai épületekben való belépést és a katonai vonatkozású fényképfelvételek készítésének engedélyezését szabályozza.

Katonai vonatkozásban földi fényképfelvételek készítésére a vegyesdandárparancsnokok, illetve állomásparancsnokok a d h a t n a k engedélyt.

Általában nem engedélyezhető azonban a laktanyák, intézetek, táborok udvarán az eddigi szokásos csoportfelvételek készítése, menek, pihenők lefényképezése. Berendezési tárgyokról,

felszerelési cikkekről és harci eszközökről sem szabad felvételeket készíteni és általában tilos minden olyan jelenet fényképezni, amely bepillantást enged a honvédség kiképzésébe.

Tilos az egész ország te-

álló volt a pénzügyi hatóságok álláspontja, s hogy eddig jogosan adóztatták meg a vízdió címén fizetett összegeket is, mert Ujhely város vízdiószabályrendelete szerint kifejezetten a háztulajdonosokat terhelte a vízdió. A Közigazgatási Biróság döntvénye azonban rámutat arra, hogy a szabályrendelet módosításával a beszédés könnyebbége és az anyagi biztonság megóvása mellett lehetővé teszi, hogy a háztulajdonosok mentesülhessenek a valóban méltánytalan adóterheléstől.

rületén a katonai vonatkozású építményekről, tárgyokról és berendezésekről, valamint a határsávban nagyobb tereprészekről és tájakról felvételek készítése.

A magukat kellően igazoló és a felvétel célját megokoló amatőr vagy hivatásos fényképezésnek megengedhető, hogy a katonai épületek külső, tehát utcai részét, vagy a csapatok diszkvionulását lefényképezzék.

Szabadon készülhetnek felvételek tisztiképző és nevelőintézetekben megtartott tiszti találkozókra, növendéki alakulatokról, tereplovaglásokról, továbbá sporttereken, sportruhában szereplő honvédekről.

Légi járművekről fényképezni csak a légügyi hivatal vezetőjének engedélyével szabad.

Aki e tiltó rendelkezést megszegi, két évig terjedhető fogházzal büntethető.

Megalakult a szlovenszkói Bodrogközi Gazdasági Egyesület

1458 tagja van már a magyar gazdák új egyesületének

A Bodrogköz szlovenszkói részén jelentős esemény történt: megalakult a magyar gazdatársadalom új szervezete, — amelyet 20 éven át nélkülöztek — és 43 községben 1458 gazda vonult a Bodrogközi Gazdasági Egyesület zászlója alá.

— A magyar gazda — írják a tulajdonosok — tudatára ébredt annak, hogy érdekeinek egyöntetű védelmére szorul.

A Bodrogközön 1937 tavaszán indult el a szervező munka és egy év alatt sikerült beszervezni a királyhelmeci, nagykaposi, nagymihályi és terebesi járások területét. Még 41 község beszervezésére van szükség, s kilátás van arra, hogy a magyar gazdák szerveződése a közeljövőben megteremtí Kelet-szlovákia leghatalmasabb gazdasági egyesületét.

A Bodrogköz területén Királyhelmec, Nagygéres, Kiskövesd és több községben rendeztek vetés-

dijazást. A cséplés befejezése után buzaversenyt rendeznek. Foglalkoznak a bodrogközi talajviszonyokkal és ezidőszert 200 talajmintát lehet díjmentesen megvizsgálni.

Az egyesület tisztikara

A Bodrogközi Gazdasági Egyesület most tartott alakuló közgyűlésén elnökké Czigany György nagykaposi és Kocska János bélyi gazdálkodót választották meg. A 36 tagú választmány tagjai: Sennyey Pál földbirtokos (Bély), Starinszky Péter járási főnökhelyettes (Királyhelmec) Dodek Jenő római katolikus plébános (Bély), Lénárt István gazda (Királyhelmec), Petrik János gazda (Kistárkány), Virág Béla református esperes (Királyhelmec), Aszszonyi Béla gazda (Bacska), Szmracsanyi Béla római katolikus lelkész (Nagyvárkony), Vavrus Sándor gazda (Boly), Gasparik János

római katolikus esperes (Battyán), Kovács Benjamin gazda (Battyán), Kovács Sándor gazda (Csap), Adorján György református lelkész (Kisgéres), Katrincsák Mihály (Dobra), Kis Tóth Balázs (Kisgéres), Főző László gazda (Nagygéres), Fekesházy János igazgató-tanító (Kiskövesd), Nagy József gazda (Nagykövesd) Molnár István gazda (Perbenyik), Simon Gyula gazda (Polyán), Hajdu István gazda (Kisrád), Kocsis István gazda (Nagyvárkony), Szabolcsik József (Szolnocska), Csáki József (Szomotor), Nagy Szűcs József (Sentes), Dobos Máttyás (Lelesz), Balogh János (Szürte), Luszitig Richárd (Csernő), Petrik Géza (Kistárkány), Fuchs Béla okleveles gazda (Királyhelmec), Leskó János földbirtokos (Királyhelmec), Balogh Bertalan (Salamon), Ádám Ferenc (Téglás), Erdélyi Gábor (Örös), Szakszon János (Zétény). A nagykaposi járásból: Suttka Pál földbirtokos (Bátfa), Krajnyik János (Csicsér), ifj. Ladányi István (Gálocs), Csengeri György (Nagykapos), Pallay Lajos (Komoróc), Vályi János (Mátyóc), Takács János (Dobóruszka), Köröskényi Géza (Palló), Balogh Ferenc (Kisszelmenc), Iván Jenő (Nagyszelmenc), Zsiró Dániel (Vajkóc), Kása Dániel (Vaskóc), Szanyi Sándor (Palágy). A terebesi és a nagymihályi járások helyi szervezetei részére 4-4 választmányi tagságot tartottak fenn s ezeket csak a beszervezés után töltik be.

„A szegénység igájának lerázása.”

A tisztikar megválasztása után Czigany György elnök beszélt. Hangsúlyozta, hogy a cél a szegénység lebillincselő igájának lerázása, a segítő kéz nyújtása egymásnak, hogy a magyar gazda mennél többet és jobbat termeljen, s hogy terményeit minél kedvezőbb viszonyok között értékesíthesse. Ennek alapfeltételét pedig a modern, haladó mezőgazdasági tudomány megismerésében, terjesztésében és szervezetségben rejülő hatalmas erő kihasználásában vázolta.

Az új egyesület belépett a délszlovákiai gazdasági egyesületek szövetségébe.

LÓW MIHÁLY
főárusítótól

Vegyén sorsjegyet

Tűzoltózászlót avatnak Tolcsván

Tolcsva nagyközség Önkéntes Tűzoltó Testülete a vármegyei tűzoltószövetséggel karöltve, fennállásának 58 éves évfordulója alkalmából augusztus hó 14-én, Tolcsván zászlóavatási ünnepélyt és körzeti tűzoltóversenyt rendez. — Műsor: 7-9.30-ig a zászló megáldása, 9.30 kor zászlóavatási ünnepély a hősök emlékműve előtt. Zászlóanyja: Dessewffy Gézané. Avató beszédet mond dr. Erdélyi Ernő, Győr város tűzoltóparancsnoka. A hősök emlékművének megkoszorúzása, a tűzoltócsapatok díszmenete. 11 órakor diszközgyűlés a Tiltalmas fürdőben. 12 órakor közebed. 14 órakor elméleti verseny. 15 órakor körzeti tűzoltóverseny, díjkiosztás és utána táncmulatság.

Fényképezik Ön?

Filmjeit, lemezeit

NÁLAM VÁSÁROLJA!

Friss és márkás anyagok nagy raktára

Fényképezőgépek nagy raktára.

Használt gépek vétele, eladása, cseréje.

Lów Márton k ö l c s ö n -
könyvtára

Kazinczy-utca 1.

1938. július 31

államsegé
kultuszmi
gári fiuisk
vábbi köll
sitotta. Le
ősz folyar
munkalato
régi cseme

25

Jubileu
6-án a
Vasut. N
hogy a z
futottak a
lyezett si
vítették a

A Gaz
szerep ju
lőddő Bod
nélkül a
ez a vidé
előtt még
tek és a
termeltek
bőségese

A kisv
következő
jük.

Kertész
magán

A Kere
tisztvisel
nek sár
hó 27-é
közgyűlé
tisztikart

Kertész
Kornél.
jos. Pé
Béla. Jeg
könyvtár
Mauks
gok: B
Kussbac
Sarolta
lésen K
ügyveze
Sándor
a magán
helyzeté

A kö
üdvözli
lési kép
zsef ny.
biztost
főszolga
kar érd
gatásuké

Itt
Szom
zivatar
villámcs
ket és
leégett,
legelőn
mezőn
villám.

U
K
Tak

120.000 pengő

államsegélyt helyezett kilátásba a kultuszminiszter az ujhelyi polgári fiúiskola felépítésére. A további költségeket a város biztosította. Lehetséges, hogy még az ősz folyamán megkezdik az alapmunkálatokat az Andrássy-utcai régi csendőrlaktanya telkén.

25 éves a kisvasut

Jubileumot ünnepel augusztus 6-án a Bodrogközi Gazdasági Vasut. Negyedévszázadja annak, hogy a zöld sárga kocsi először futottak a zempléni földön elhelyezett síneken és ezzel előbbre vitték a Bodrogköz ügyét.

A Gazdasági Vasutnak óriási szerep jutott az egyre jobban fejlődő Bodrogköz életében. Vasut nélkül aligha fejlődhetett volna ez a vidék; ahol néhány évtized előtt még viziszármazások röpökde és a gazdák csupán nádat termeltek sokezer hold ma már bőségesen termő buzaföldön.

A kisvasut 25 éves történetét következő számunkban ismertetik.

Kertész Antal lett a pataki magántisztviselők elnöke

A Keresztény Szocialista Magántisztviselők Országos Szövetségének sárospataki csoportja folyó hó 27-én tartotta ezévi tisztújító közgyűlését. A közgyűlés az alábbi tisztikart választotta meg. Elnök: Kertész Antal. Titkár: Brozórád Kornél. Pénztáros: Várhegyi Lajos. Pénztári ellenőr: Priscsák Béla. Jegyző: Schwager Gabriella. Könyvtáros: Boros Gyula. Ügyész: Mauks György. Választmányi tagok: Baksy István, Eötvös Jenő, Kussbach Károly, Kundráth Ilona Sarolta és Vas Lajos. A közgyűlésen Kedvessy György országos ügyvezető-alelnök és dr. Petőházi Sándor országos titkár ismertette a magántisztviselők mai szociális helyzetét.

A közgyűlés elhatározta, hogy üdvözli Reibel Mihály országgyűlési képviselőt, dr. Felsmann József ny. min. tanácsos, kormánybiztos és vitéz Füzesséry Sándor főszolgabíró, a magántisztviselők érdekében tett értékes támogatásukért.

Itéletidő Cigándon

Szombaton délelőtt borzalmas zivatar vonult végig Cigándon. A villámcsapások házakat, embereket és állatokat sújtottak. Egy ház leégett, sokan megebesültek. A legelőn állatok pusztultak el. A mezőn kereszteteket gyújtott fel a villám.

Nagy kereslet**Könnyű tokajhegyaljai borban**

A minőségi bor felvásárlása kedvező hatással volt a közép és gyengeminőségű borok áralakulására is

Dr. Fáy István főispán a Tokajhegyaljai Hegyközségi Tanács kezdeményezésére akciót indított a minőségi borok felvásárlása érdekében. Mint tudjuk, ez eredménnyel is járt és a földmivelési kormányzat irányítása mellett mintegy háromezer hektoliter minőségi bort vásároltak a kereskedők, akik a tokaji bort külföldre szállították és ezért exportprémiumban részesültek.

A minőségi bor egyrészének

felvásárlása kedvező hatást gyakorolt a közép és gyengébb minőségű borok áralakulására is, úgy hogy mintegy 50 százalékos áremelkedés is mutatkozik egyes fajtákban. A középminőségű boroknál ez az árjavulás mintegy 20 százalékos.

Áruhiányról beszélnek a kereskedők, akik nem tudnak elegendő könnyű borhoz jutni. A könnyű bort Tokajhegyalján kívül eső területre keresik egyre növekvő árak mellett.

Áruhiány

leteknek térítsék meg azokat a járadékokat, amelyeket időközben a szóbanlevő alkalmazottaknak folyósítottak.

Nehogy a járulékoknak egy összegben megfizetése a köztestületek költségvetési egyensúlyát felborítsa, a rendelet felhatalmazta a belügyminisztert, hogy a közületeknek 40 félévre terjedő részletfizetési kedvezményt adhasson.

Községi szociális titkárok

lesznek alkalmazva a jegyzők tehermentesítése céljából. A folyamatban lévő intézkedések sorában Zemplénnvármegyében is több elhelyezésre váró ifju nyer alkalmazást. Ezek az ideiglenes minőségű kiegészítő munkások havi 80 pengő díjazásban részesülnek és elsősorban a falu szociális problémáival foglalkoznak majd.

A rehabilitált nikotin és a pellagra

Eddig csak cseplüni tudták az orvosok. Hogy ilyen káros meg olyan káros a szervezetre. Övtak bennünket tőle s erősen állították, hogy minden bajunk miatta van. Ha leszokunk róla, mindjárt makkegészségesek leszünk, kitűnő étvágyunk lesz, kedélyünk kiderül, memóriánk megjavul, szívünk olyan pontosan fog dobogni, mint egy schaffhauseni óra; szóval minden rendbe jön. Mert az átkozott nikotin minden jónak az elrontója.

Annyit korhólták ezt az áldott jószágot, hogy bizony a hiszékenyebb emberek között szinte járványszerűen kezdett terjedni az antinikotinizmus téveszméje — nagy kárára a M. kir. Dohányjövődék- illetve az államkincstárnak, no meg a dohánytermelőknek és a trafikosegyszisztenciáknak.

Most azután nagyot fordult a világ. Az angol orvosszövetség plymouthi kongresszusán megállapították, hogy a nikotinsav magas B-vitamin tartalma pompás gyógyszer a pellagrának. A pellagra pedig egy olyan betegség, amelyet a hiányos táplálkozás idéz elő és súlyosabb eseteiben elmebajokhoz szokott vezetni.

Mi, dohányosok, eddig nem tudtuk, mi az a pellagra. Nem is tudhattuk, éppen mert dohányoztunk. Dohányoztunk akkor is, ha hiányosan táplálkoztunk. Most pedig, hogy megtudtuk, milyen veszedelmesen terjedő betegség ellen nyújt biztos védelmet minden „slukk”, amit keblünkbe szívunk, még sokkal nagyobb meggyőződéssel fogjuk üzni ezt a gyógysportot. Különösen gyenge táplálkozási lehetőségeink idején.

Szenczy vendéglő-étterem

ANDRÁSSY-UTCA 25.

Reggeli és uzsonna-kávé

Ebéd és vacsorakoszt

ESTÉNKÉNT KITŰNŐ ZENE

Külön szobák! — Olcsó árak!

Hat gyermek**gyermekparalízist kapott Tarcalon**

Hat napja nem jelentettek újabb gyermekbénulási esetet

Tarcal községben az elmúlt hét folyamán gyermekparalízises eseteket jelentettek. Dr. Székelyhidy György vármegyei tiszti főorvos, dr. Madzsar Károly tiszti orvos és dr. Nagy Lajos községi orvos a helyszínen megállapították, hogy legveszélyesebb gyermekbetegség lépett fel, a gyermekparalízis. A súlyos betegséget 6 gyermeknél megállapították és mind a hat gyermeket a nyiregyházai kórházba szállították.

Dr. Madzsar Károly tiszti orvos, aki a tokaji járási tiszti orvost is helyettesíti, szigorú óvintézkedéseket tett a gyermekparalízis továbbterjedésének megakadályozására.

Ma reggel a következő jelentést vettük Tarcalról:

— Hat napja újabb gyermekbénulási eset nem fordult elő és így remélhető, hogy sikerült teljesen meggátolni a betegség továbbterjedését.

A vármegyei, városi és községi alkalmazottak öregségi biztosítása

A kormány január hó 1-én megjelent rendelete az öregségi biztosítást kiterjesztette azokra a vármegyei, városi és községi alkalmazottakra — ezeknek tulajdonképpeni része köztisztviselői szakmunkás és napszámos — akik ezeknél a testületeknél nyugdíjellátásra igényt nem szereshetnek.

A rendelet kötelezte az OTI-t és MABI-t, hogy a szóbanforgó

alkalmazottaknak 1929. január 1-e óta betöltött vármegyei, városi és községi munkaviszonyát öregségi stb. biztosítási kötelezettségben töltött munkaviszonynak ismerjék el. Kimondotta a rendelet azt is, hogy az így az OTI és MABI-ra 9 évre visszamenően háruló nagy teher biztosítás matematikai értékét a közületek fizessék meg, viszont az OTI és MABI köztestü-

URAK!

NYÁRI TROPIKÁLOK,
RUHAVÁSZNAK ES SZÖVETEK

választékos

olcsó

raktára!

Klein Kálmán divatházában Sátoraljaujhely

Takarékossági bevásárló hely!

HÖLGYEK!

DIVATSELYMEK,
IMPRIMÉK, tiszta selyem SANTUNGOK
a legutolsó divat szerint.

FÜRDŐRUHÁK és STRANDGIKKEK!

Vidékre minták.

HIREK

(Bornemisza Miklós alispán)

nyári szabadságáról visszatérve augusztus hó 8-án hétfőn veszi át hivatalát.

— **„Jogegységi döntvény.”**

A Zemplén más helyütt ir arról az országos érdeklődésre számot tartó közigazgatási bírósági döntvényről, melyet sátoraljaujhely megyei város kérésére hozott a bíróság. Miután a Zemplén cikke nyomán már a múltban is az ország minden részéből érkeztek levelek Ujhely városához és az itteni jogászokhoz, számolhatunk ismét azzal, hogy az ország minden részéből érkeznek majd levelek és kéri a döntés számát. Ezért közöljük: a Közigazgatási Bíróságnak 1938. évi július havában hozott 308. számú jogegységi döntvénye vonatkozik a „vidéjperekre”.

— **Végrehajtói áthelyezés és kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Szélessy Ödön tokaji bírósági végrehajtót Monorra áthelyezte. A tokaji járásbírósághoz Tóth Mihály ny. ujpésti tanító nyert végrehajtói kinevezést.

— **Pénzügyi kinevezések.** A pénzügyminiszter Révész István dr. debreceni ideiglenes alkalmazottat a sátoraljaujhelyi, Budaházy Pál dr. dohánybeváltó hivatali napibérest a szerencsi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazó gyakornokká, ifj. Székér Ernő kataszteri díjnyel a sátoraljaujhelyi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazó gyakornokká és földadó nyilvántartó biztossá kinevezte.

— **Az első őrlelési eredmények.** A gazdák még a cséplési munkálatokkal vannak elfoglalva és így természetes, hogy a pénteki helivásárra kevés terményt hoztak. Ujhelyben már ismeretesek az első őrlelési eredmények: a buza sikertartalma kiváló, a liszt szép fehér, sőt fehérebb mint a multévi.

— **Lövészverseny Cigándon.** A vármegyei testnevelésügyi felügyelőség a vármegyei polgári lövészegyesületek tagjai részére aug. 14-én lövészversenyt rendez Cigándon. A lövészverseny előkészítésén Radácsy György főszolgabíróval az élén lelkes gárda fáradozik.

— **Pezsgővaluta.** Ujhelyben történt, ma délelőtt. Mint ismeretes, most jár le a „vagyondezsma” rendelet alapján benyújtandó bevallás határideje. A társaság egyik illusztris tagja közli, hogy ő becsületesen bejelenti ezer pengős bankbetétét is. Azt a kérdést teszi fel, mennyi ennek az ezer pengős különbözetnek az adója? Amikor megkapja a választ, hogy jelen esetben mintegy 60 pengő, tréfásan így válaszol: — Hm. Pezsgővalutában: 12 üveg!

Mi így számítunk: napszámvalutában: 30 kapásnapszám. S éppen ezért nem lehet kétségtelen, hogy az utóbbi a helyesebb valuta értékmérő.

Elsőrangú konyha!

Mérsékelt árak!

A Vigadó kerthelyisége

legjobb szórakozó hely!

OROSZ BARNA

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását
1182/24

vendéglős.

Figyelmes kiszolgálás!

Hegyaljai fajborok!

— **Zempléniak a református konferencián.** A debreceni református nagygyűléssel kapcsolatban az Országos Református Lelkészegyesület augusztus hó 24-i kezdettel rendezte meg szokásos évi konferenciáját, melyen előadást tart Darányi Lajos sárospataki lelkész, dr. Nagy Sándor bodrogkereszturi lelkész ígét hirdet.

— **A városi fogalmazói és végrehajtói állásokat előrelátólag augusztus hó második hetében töltik be a vármegye alispánjának elnöklete alatt tartandó képviselőtestületi közgyűlésen.**

— **Labdarugó mérkőzés.** Az S. Máv SC és a Levente Egyesület vasárnap d. u. fél 6 órai kezdettel beléptidijmentes tréningmérkőzést rendez.

— **Építkezési baleset.** Kovács István kőműves a sátoraljaujhelyi MÁV. pályaudvaron a fűtőházzal szemben lévő épületen egy nedves falat javított. Szigetelés közben a ház sarkából egy nagy kő meglazult és ráesett Kovács István fejére. A súlyos balesetet szenvedett kőművest szállították az Erzsébet kórházba.

— **Tarcal vidékén eselődtek a gazdák a termés-eredményben.** Délzemplénből elsőnek Tarcal közli a termés-eredményt: a gazdák csalódtak az eredményben, mert egy keresztből a várt 35—40 kg. helyett csak 25 kilót csépelnek ki és a fajsúly is gyengébb, mint amennyire számítottak. Ugyálszik, Tarcal vidékén az utolsó napokban besült a buzaszem.

— **(Diófára)** akasztotta fel magát ittas állapotában Varga András 60 éves földmives Mád községben.

Zemplénavarmegye alispánjától.

Szám: 6647/1938.

Tárgy: Zemplénavarmegyei sátoraljaujhelyi „Erzsébet” kórházi segédorvosi állás betöltése.

Pályázati hirdetmény

A Zemplénavarmegyei (sátoraljaujhelyi) „Erzsébet” kórháznál lemondás folytán megüresedett egy

segédorvosi állásra

a Várm. Ügyviteli Szab. 2. §-a alapján pályázatot hirdetek.

A segédorvosi állás javadalma a 300/1935. B. M. számú rendelet értelmében az állami rendszerű XI. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő illetmény, egy butorozott szobából álló lakás, fűtés, világítás, valamint a kórházi I. osztályú ételmezés az önköltségi ár 50%-ának megtérítése ellenében.

A kinevezendő segédorvos csak egyedülálló orvosdoktor lehet (nőtlen, hajadon, özvegy) és köteles a kórházban lakni, továbbá kinevezés után a segédorvosi állást azonnal elfoglalni.

A pályázati kérvényhez csatolni kell:

a) a születési anyakönyvi kivonatot, b) hatósági erkölcsi bizonyítványt, c) magyar állampolgárságot igazoló bizonyítványt, d) testi és szellemi alkalmasságot igazoló hatósági orvosi bizonyítványt, e) akik katonai szolgálatot teljesítettek, ennek igazolását, f) esetleges eddigi szolgálatukat igazoló okmányokat, g) az ország területén orvosi gyakorlatra jogosító oklevelet, h) egyetemi lecke-könyvet, kórházi szolgálati könyvecskét és szigorlati bizonyítványokat, i) esetleges szakképzettséget igazoló okmányokat, j) curriculum vitae-t, k) orvoskamari tagságot igazoló bizonylatot.

A felszerelt pályázati kérvények a vármegye főispánjához Méltóságos dr. Fáy István urhoz címezve, hozzám 1938. évi augusztus hó 30-án déli 12 óráig bezárólag nyújtandók be.

Sátoraljaujhely, 1938. évi július hó 26-án.

Bornemisza Miklós sk.
alispán.

1220/31

(Intervenció állatvásárlások)

A száj- és körömfájás miatt elrendelt zárlat következtében Zemplénavarmegyeben is átmenetileg jelentősen estek az állatárak. A főispán interveniált a Hangya vezérigazgatóságánál, hogy az intervenció vásárlásokat, melyek az árnívó megszüldítésére országos viszonylatban már jó hatást gyakoroltak, Zemplénavarmegyeben is minél előbb kezdjék meg.

— **Pénzügyi kinevezés.** Dr. Kun Zoltán sárospataki adóhivatali tisztviselő a sátoraljaujhelyi kir. adóhivatalhoz pénzügyi fogalmazógyakornoki kinevezést nyert.

— **(Gyümölcs és tejárusok)** alispáni rendelet értelmében hatósági orvosi bizonyítvánnyal kötelesek igazolni, hogy nincsenek ragályos betegségek terjedésére alkalmas körülmények között. Ezt a piacokon szigorúan ellenőrzik.

— **Vármegyei tenniszverseny Ujhelyben.** Lobogódiszben a SAC tenniszpályája, így várja a kétnapos vármegyei tenniszverseny közönségét. A verseny ma délelőtt az ujhelyi, pataki és a hegyközi legjobb versenyzők részvételével megkezdődött. Indul br. Vay Miklós is. A férfi egyesnek dr. Vajda Ákos és ifj. Némegy (Spatak) mellett — ő a favoritja.

Az első játszmák eredményei Péntek—Rác (S. MOSSE) = 6:1, 6:2, Némegy (Spatak)—Bíró = 6:1, 6:3, Juhász P.—Burger = 7:5, 4:6, 7:5. Szentkirályi—Weisz T. = 6:1, 6:2.

Lapzártakor kezdtek az első vegyespáros, az egyik részen Zichy grófnő, a másik oldalon Sennyei Mady bárónő a hölgyversenyző.

Felvidéki hírek

Beregszász környékén a mult évi 150.000 hl. szemben egész Kárpátalján mindössze 30.000 hl. a borkészlet és a terméskilátások is gyengék.

Munkács rekordot ért el a pótdó terén: 680% a pótdója.

— **Bártfát** vasárnap virradóra elborította az árvíz; óriási károkat okozva hidakat söpört el és hatalmas területeken megsemmisítette a termést a 3—4 méter magas vízárdat.

Beregszászon 51 vádlottra szabtak ki súlyos büntetést egy marhalevél hamisítási bűnpörben.

A Csehszlovákiai Magyar teniszszövetség bajnoki versenyén a hatszoros bajnok Mankovich verséget szenvedett a kassai Bartos Györgytől; a női egyest az ungvári Boross Agnes nyerte Barkász Böske előtt.

Sereghy Andor vezetése alatt működő magyar szintársulat három hét óta példátlan erkölcsi és anyagi sikerrel játszik Ungváron. A kitűnő szintársulat legutóbb a Csodatűkör és az Urilány szobát keres című darabokat adta elő. Melegen ünnepezték a vendégszereplő Lázár Máriát és Ráday Imrét.

A felvidéki futball bajnokságban szépen szerepel a Kassai Sport Club, mely a kassai kerület selejtező mérkőzéseinek győztese lett. A Szlovák serlegben az Ungvári SK RUSJ. Nagymihályon a ZEMPLIN (I) csapatát 5:2 arányban győzte le. A Kassai AC méltó maradt régi nagy híréhez, előkelő helyen: az államliga selejtezőjében küzd.

(Átépitik a székház)

A sárospataki elhatározta a székház átépítését, 18 Haezer penközség, ezen A hiányzó útján kíván

— **Halál** sátoraljaujhelyi hunyt. Sátoraljaujhelyi szentelése ujhelyi örök

— **Gottli** tokos elhunyt utolsó útján

— **Gáspár** viselő elhunyt széleskörű

— **Asztalos** Emma, Asztalos 29-én, halt. Ma ometetik a gyászszobát

— **Áthelyezés** gatoraljaui helyi főügydapestre, a

— **Ké** törvényszékegyesületcipőkereskedő dr.

— **Gá** Makóra tó kalmából ismerőseim el nem bu dok Ister pénzügyör

— **Uj** sárospatai kormányfő hétfőn tabor és tanárokat angol tan

— **Ti** határban lakóházak

— **M** világl

— **Fé** Vár

— **M** világl

— **Fé** Vár

— **M** világl

— **Fé** Vár

— **M** világl

— **Fé** Vár

— **M** világl

— **Fé** Vár

— **M** világl

— **Fé** Vár

— **M** világl

— **Fé** Vár

(Átépitik a járási Iparos-székházat Patakon)

A sárospataki járási Iparoskör elhatározta az ipartestületi székház átépítését, 18.000 pengő költséggel. Hetezer pengő államsegélyt kap a község, ezer P-t ad az Iparoskör. A hiányzó összegről iparos kölcsön útján kívánnak gondoskodni.

— **Halálozás.** Otiępka József sátoraljaujhelyi kályhás-mester elhunyt. Sátoraljaujhelyen történt be-szentelése után Sárospatakon helyezték örök nyugalomra.

— Gottlieb Bencéné, szőlőbir-tokos elhunyt. Nagy részvét kísérte utolsó útjára.

— Gáspár István ny. honv. tiszt-viselő elhunyt. Nyolc gyermeke és széleskörű rokonság gyászolja.

— Asztalos Gáborné sz. Tatár Emma, Asztalos Béla édesanyja, ju-lius 29-én, 69 éves korában meg-halt. Ma délután fél hat óraker-temetik a Kazinczy ucca 35. sz. gyászszobából.

— **Áthelyezés.** Az Első Ma-gyar Ált. Biztosító Társaság igaz-gatósa Józsa Lajos sátoraljauj-helyi főügynökségi tisztviselőt Bu-dapestre, a központba helyezte át.

— **Kényszerügyezés.** A törvényeszk elrendelte a kényszer-egyezséget Dicker Béla szerencsi cipőkereskedő ellen. Vagyonfel-ügyelő dr. Fielberger László.

— **Gály Lajos bucsuja.** Makóra történt áthelyezésem al-kalmából mindazon jóbarátaim és ismerőseimnek, akiktől személyesen el nem bucsuzhattam, ezuton mon-dok Istenhozzádot. *Gály Lajos* pénzügyőri főbiztos.

Ügyes

hölgyfodrász-segéd felvételre jelentkezhetsz

Rákóczi u. 26.

Weinstock Rózsina!

— **Uj angol tanárok.** A sárospataki főiskola Janka Károly kormányfőtanácsos elnöklésével hétfőn tartott ülésén Vincent Bar-ber és H. E. Nottridge angliai tanárokat az Angolinternátuszhoz angol tanárrá választotta.

— **Tűz.** A sárospataki alsó-határban leégett Müller András lakóházának tetőzete.

Hideg és meleg felvágottak, füstölt húsnemű, kolbászaru, sonka, virsli, szafaládé, friss húsok, zsír és mindenféle hentesáru a legjobb minőségben kapható **TUBA JÓZSEF** Kazinczy-u. 8. alatti hentesüzletében. Ugyanitt a Kazinczy-vendéglőben a legolcsóbb áron a legjobban étkezhet.

(Állami iskola épül Cigándon)

Három tanterem és egy tanítói lakás épül fel rövidesen a sok cigándi gyermek befogadására. Hogy a tulzsufolt ref. iskolát már ez évben is tehermentesítsék, a község képviselőtestülete már szeptemberre kérte az új állami tanterők kinevezését. Ideiglenesen a ref. iskolában tanítanak.

— **Garden party.** Az érettségizett levonték szombat este 9 órai kezdettel a Városi Vigadó kerthelyiségében garden partyt rendeznek. Rossz idő esetén a garden partyt a Vigadó hangversenytermében rendezik.

(A S. A. C. házi tenisz-versenye)

Vasárnap folytak le a házi versenyek a SAC pályáin. A férfiegyest dr. Vajda Ákos nyerte Szentkirályi Ferencel szemben. Részeredmények: $\frac{7}{5}$, $\frac{2}{6}$, $\frac{0}{2}$. Férfipáros 1. Szentkirályi—Burger. Ifjusági egyest Biró László az ifjusági párost a Biró—Kardos pár nyerte.

— **Szabadtéri szinelő-adást** rendez a görögkatolikus legényegylet f. hó 31-én, vasárnap este 7 órai kezdettel az iskola udvarán. Bemutatásra kerül Csepreghy Ferenc: „Sárga csikó” című énekes népsziműve három felvonásban. Utána tánc. Jó zenéről, ételekről, italokról s a község kényelméről gondoskodás történt. Kedvezőtlen idő esetén a műsoros est a következő vasárnap lesz megtartva.

— **A SAC szabadlistája.** Most kellett benyújtani a szabadlistákat, mely nem egyéb mint kimutatás azokról a futballistákról, akiknek esetleges távozásához az egyesület hozzájárul és így nem egy év múlva, hanem már hat hó múlva igazolhatók. A SAC szabadlistára helyezte Urbán Sándor (kapus) és Geletta László (csatár) játékosokat.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Szentovai István vitányi lakos f. hó 26. án reggel nagymennyiségű idegcsillapítóval öngyilkosságot kísérelt meg. Tettének oka: gyógyíthatatlan betegsége. Beszállították az ujhelyi kórházba.

Szakszerűen és olcsó árban készítünk

mindenféle ékszer és órajavításokat jótállás mellett.

Aranyozás, ezüstözés és evőeszközök felújítása rozsdamentes pengével.

VAJDA TESTVÉREK MÁV órás és ékszerész Sátoraljaujhely (Nagyfőzde mellett.)

Törött aranyat és ezüstöt legmagasabb árban veszünk és cserélünk. Állandó alkalmi vételek.

— **Lóvásár Szerencsen.** A vármegyei gazdasági egyesület ez-uton értesíti az alsózempléni ló-tenyésztő gazdaközönseget, hogy a m. kir. központi lóvásárló bi-zottság aug. 9. én, kedden délután 4 óraker Szerencsen lóvásárt tart. A bizottság vásárolni óhajt 3—8 éves hátszlónak vagy tűzérési hámszlónak alkalmas melegvérű lovat. Előbbiért 6—700, utóbbiért 7—800 pengőt fizet. Azonkívül kistermetű lovat is vesznek. — A gazdák érdekeinek képviseletében a gazdasági egyesület titkára lesz jelen.

— **Ügyészségi kinevezés.** Deák László sátoraljaujhelyi lakos a nyiregyházi kir. ügyészséghez nyert díjnoki kinevezést.

— **Karambol a vasuti átjárónál.** A Sátoraljaujhelyről Sárospatak felé tartó kisvasut mozdonya kedden este 9 óraker egy vasuti átjárónál elütötte Öhlbaum Samu sátoraljaujhelyi borfuvaros szekerét. A fuvarosnak és lovainak nem történt baja, de a szekér össze-tört és a szekéren lévő boroshordókból három db megsemmisült és mintegy 5 hektó bor folyt ki a földre. A vizsgálat folyamatban van.

Önnek is meg kell már venni a

NIKOPÁLL SZIPKÁT,

ha egészsége ér egy fabatkát...

— **Levente műkedvelők a Városi Színházban.** A sátoraljaujhelyi Levente Egyesület érettségizett levontái péntek este fél 9 órai kezdettel a Városi Színházban rendezik műkedvelő előadásukat, melynek során az „Iglói diákok” c. diák operett kerül bemutatásra. Jegyek elővételben a Gojdicz trafikban kaphatók. (Sertésorbánc járvány Ujhelyben)

A város területén a sertésorbánc járványos jeleggel lépett fel. Zárlat lett elrendelve. A város területéről a zárlat ideje alatt sertéseket elszállítani, elhajtani tilos. Kivételesen azonnali levágásra, kényszerű helycsere miatt, továbbtartásra való elvitelre adnak engedélyt. Sertések elszállítása csak esetről-esetre kért engedéllyel történhetik. A városon keresztül sertéseket lábbon áthajtani csak megállás, etetés vagy itatás nélkül szabad.

109/1938. vght. szám.

Pk. 1938/938. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Beck László budapesti ügyvéd által képviselt Jeney Kálmán javára 65 P tőke és több követelés járuléka erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, a szerencsi kir. járásbíró-ság 1938. évi P. 1197. számú végzé-sével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1938. évi május hó 31-én lefoglalt 2889 pengő 40 fillerre becsült ingóságokra a szerencsi kir. járásbíró-ság Pk. 1938/938. számú végzésével az árverés el-rendeltetvén, annak a végrehajtást szenvedő üzletében: Szerencsen leendő megtartására határidőtől 1938. évi augusztus hó 5. nap-jának d. u. 6 órája tüzetik ki, amikor a bíróilag lefoglalt üzleti berendezés, divatárucikkék s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek—de legalább a becsérték $\frac{2}{3}$ -a ad-részéért — készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvání-t. Szerencs, 1938. évi június hó 27.

1219/31

Dr. Szűk Szilárd
kir. bírósági végrehajtó**Michelin és Semperit**

világhírű autógummik óriási árjegyzéki engedménnyel.

Castrol és Shell-olajok

már P 1.80-tól

Felsőmagyarországi Villamossági és Műszaki Vállalat
Városi Moziépület

CONTINENTAL

IRÓGÉPEK gyári lerakata

KÉT ÉVI RÉSZLETRE IS

PORTABLE, színes vagy fekete P 230.—

ERIKA Portable P 205.—

Kapható:

Telefon 14

Sátoraljaujhely

Zemplén vármegye története

Összefoglaló áttekintés

Írta: dr. Meczner Tibor, vármegyei főlevéltárnok

II.

Anonymus szerint a honfoglalás idejében e földterületen is Zalán fejedelem uralkodott és őseink 895 év végén a Sajóg nyomulva meghódították a bolgár uralom alatt levő szláv népeket. Őseink utja a vármegye területén általában a folyók mentén történt és több folyó neve a honfoglaló csapatvezérek nevét őrzi. A vármegye legősibb birtokosai kun, helyesen kabar törzsek, akiknek legelőkelőbb ága az Aba-nemzettség, mégpedig e nemzetségnek Prügyi és Bodrogkereszturi ágazata. Azonban a Zemplén vár által védett területi egységnek csak kisebb része volt szállásbirtok és sokkal nagyobb területet képezett a szent király által a vár kötelekébe rendelt és a gyepükön tülfekvő lakatlan vagy csak igen gyéren lakott királyi birtok. Ezeket a birtokokat árpád-házi királyaink mind sűrűbben eladományozták és így lesznek birtokosok a Tolcsva-, Rátót-, a Bodrogközön a Baksa-, Szerencs vidékén és a gyepün tul a Bogath — Radvan nemzetség; később pedig a Gut-Keled, a Herman, a Kolcs, a Szenthe-Mágozs és a Kaplony-nemzetség is. Ezen nemzetségekből kirajzott családok jeles tagjai viszik a főszerepet a vármegye történetében. A vármegye az ifjabb király uralma alatt áll, ami sieteti a várbirtokok eladományozását. Különösen Sárospatak az Árpádok szeretett tartózkodási helye. A árpád-házi királyok a nagy csapatok vereségeit nemsokára elmagyarosodott vallón, német és olasz telepítésekkel pótolják. Az olasz telepések mint királyi vincellérek emelik magasra a Tokaj-Hegyalja szőlőkultúráját és vetik meg későbbi világhírűségük alapját.

Az Anjouk alatt Koroatovics Tódor vezetésével ruthének telepednek főleg az erdős vidékek völgyeibe. A királyi várrendszer felbomlásával kialakul a nemesi autonóm vármegyét megteremtő magánbirtokos nemesi osztály, amelynek birtokai különösen Varránótól Sátoraljujhelyig terülnek el, a szintén magántulajdonként megosztott szállás avagy adománybirtokok között. Aba Amade nádor fiainak lázadása az Aba birtokokra halálos csapást mér, azokat a homonnai Drugethek és Rozgonyiak kapják, akik országos szerephez jutnak. A birtokos nemesség az oligarchák ellen Hunyadi Mátyás oldalán áll és a vármegyei életben már kifejezést ad ama lelkiségének, amely később a nemzeti szabadság és egység védelmében különösen nagy nemzetmentő történelmi jelentőségre emelkedik. Ez a lelkiség akkor domborodik ki teljesen, midőn a mohácsi vész után a vármegye teljes autonóm jogait kivívja és a magyar nemzeti védő, fenntartó és dacoló szellemnek főbástyájává lesz. Zemplén vármegye a mohácsi vész után a nemzeti ellenállásnak és alkotmányvédelemnek valóságos klasszikus földje lesz és főzászlóvivője az egyúton haladó felsőmagyar-szági vármegyék között azon nagy történelmi mozgalmaknak, ame-

lyeknek kezdetét Perényi Péter jelzi és amelyeket Homonnay Bálint és Bocskay István magasra emelve Bethlen Gábor s a dicső Rákócziak örökemlékü történelmi szereplésükkel betetéznek. Ezen küzdelmes mozgalmak célja a magyar szabadság és egység megmentése e német és török császári hatalmaknak nemzetünket elnyeléssel fenyegető törekvéseivel szemben a mindenkor világpolitikai lehetőségekhez is alkalmazkodva sokszor megalkudva, de az eszmét jövőre megmentve. Ennek az irányzatnak legdicsőbb alakja a vármegye legnagyobb szülöttje: II. Rákóczi Ferenc, a nagy fejedelem. De itt született a magyar nemzeti függetlenség és politikai újjáalakulás újabbkori lánglelkű vezére Kossuth Lajos is.

Zemplén vármegye a szellemi élet terén is kiváló szerepet tölt be: a sárospataki főiskola a tudományok gócpontja, a nagy nyelvújító Kazinczy Ferenc a vármegye szülöttje.

E fényes múltat betetőzi a nemzeti eszményeket megvalósítani hivatott legnagyobb gyakorlati po-

litikus id. Andrássy Gyula gróf és ezen ősi szellemhez maradt hű a vármegye akkor is, midőn legújabbkori nagy fiának ifj. Andrássy Gyula grófnak irányítása mellett az ugynevezett darabont-kormányzattal szemben a nemzeti ellenállás útjára lépett s az ellenállásban részt vett fiainak nevét örökemlékeztetőül márványtáblába véste.

Zemplén vármegye törhetetlen nemzeti szelleme oly magasra emeli e vármegye múltját, hogy méltán elmondhatjuk e vármegye egyik bástyája volt annak, hogy nemzetünk fennmaradt és ma, — ha megcsonkítva is, — de mint független öncélú nemzeti állam fennáll.

Zemplén vármegye e nemzeti szellemtől a legmesszebbmenő önfeledőzást is áthatott főnemesi, nemesi és közrendű hazafiaknak klasszikus földje volt, akiknek ősi szellemi örökségként szállt át a mostani nemzedékekre, akik legjobban érzik a trianoni kereszt sulyát, mert Zemplén területének és gazdagságának kétharmad részét veszítette el. De törhetetlenül él az ősi lélek és a jobb jövőben vetett hittel követi a megcsonkított vármegye Szent István koronája letéteményesének vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urnak elhivatott utmutatását dr. Fáy István főispán és Bornemisza Miklós alispán vezetése alatt.

Mit adnak az ujhelyi Városi Moziban?

Nehéz helyzetben lévő városunkban a társadalom széles rétegeinek egyetlen igazi és állandó jellegű szórakozási lehetősége van: a mozi.

A mozinak igen nagy jelentősége van a tömegek szórakozása és nevelése szempontjából. Ez a jelentőség Ujhelyben még sokkal nagyobb, mint más városokban, annál is inkább, mert városunkban színházi szórakozásra egy évben sajnos legfeljebb hat hétig van alkalom.

A sajtó a szindarabok és előadások kiválasztására illetve nívójára igen jelentékeny befolyást gyakorol, ugyanakkor pedig a színházzal való foglalkozás fokozta a közönségnek a színházzal való közvetlen és állandó kapcsolatát.

Ujhelyben a mozi a színházat is kell, hogy pótolja. Ez a körülmény vezetett minket azon elhatározásunkban, hogy a mozi ügyével, előadásaival, a filmek minőségével ezentúl részletesebben és külön rovatban foglalkozunk.

A Zemplén a legszélesebb dolgozó rétegek érdekeit igyekszik szolgálni és ezen feladatának óhajt a jövőben fokozottan eleget tenni, amidőn részletesen tájékoztatja a közönséget az előadásra kerülő filmekről és egyúttal hangot kíván adni mindenkor az őszinte véleménynek is, hogy minél jobb, szórakoztatóbb „jó mulatást” jelentő és a mi szellemi igényeinknek minél inkább megfelelő mozi előadásokban lehessen részünk.

(Szombat, vasárnap: „Koldus és királyfi“)

Julius 30 és 31-én kerül bemutatásra a Városi Moziban: Mark Twain világhírű regényének (The Prince and the Pauper) filmváltozata a „Koldus és királyfi.“

1547-ben Anglia uralkodójának, VIII. Henriknek felesége trónörökösrel ajándékozta meg az országot. A welszi herceg születésének éjjelén London szegénynegyedében egy mindenre elszánt koldus felesége is egy fiúnak, Tomnak ad életet.

Tíz év múlva a sors szeszélye egymás útjába kergeti a fiút és a herceget. Tom korához képest nagyon művelt, mert latinul és görögül is tud. Edvárdnak nagyon megtetszik a fiu és ruhát cserél vele. A bonyodalmak hosszú

sora következik ebből. Végülis VIII. Henrik halála után, amikor már koronázásra kerül a sor, tisztázódik minden. A koldus és királyfi története *nem történelem*, csupán történelmi időben játszódik le.

A nagy érdeklődésre számot tartható film főszereplői: Errol Flynn a Mauch ikrek, Claude Rains, Henry Stephenson és Barton Mac Lane.

Kísérő műsor: Magyar Világhíradó.

(Mit látunk augusztus első felében?)

Augusztus 2—3. „Asszony a sivatagban.” Kay Franlis és Errol, Fhym filmje. Szerelmes történet. Egy angol ezredes a hajón beleszeret egy leányba, akit elvesz.

Egy kapitány minden idejét a szép asszony mellett tölti és amikor az ezredes látja, hogy komolyan szeretik egymást, félreáll és maga keresi, hogy egy veszélyes harci feladat folyamán szembenézzen a halállal.

Kísérő műsor: Aranylányok. — Sunda szigetek. Fox híradó.

Augusztus 4. (Filléres) Harry Piel izgalmas filmje: „A kétarcu ember.” Harry Peters bűnügyi nyomozó kalandos körülmények közt jut egy farkaskutyához és azt rendőri nyomozó kutyává képezi ki. Amikor Harry Peterst vonatrablók orozva leütik, Grief, a kutya fogja el a tettest. Később ékszerablókat keresnek. Az idomított kutya a betörők mellé szegődik. Harry megtudja, hogy az ékszerbetörő kutyáját találta meg annakidején. Elfogja az ékszerablókat és ekkor Grief kiszökik a lezárt szobából, s éppen jókor érkezik, mert Petersre lönek. A kutya gazdája védelmében pusztul el.

Kísérőfilm: Paramount világhíradó.

Sok új magyar filmet kötött le Ujhely. A közönség széleskörű érdeklődése ismét a magyar filmek felé irányul. Az ujhelyi filmszínház vezetői már most lekötötték a gyártás alatt levő következő filmeket: Piros bugyellár. Azur express, Sok hűhó Emmyért, Vadvirág, Hány János, Varju a toronyórán, Bors István.

Az „Örök titok” vallásos tárgyú magyar film szeptemberben, az iskolaszézon kezdete után kerül bemutatásra.

Augusztus 1-től kezdve a Városi Mozi vasárnap, kedd, szerda, csütörtök és szombaton tart előadást. A csütörtöki előadások — ünnepnap kivételével — mindig „filléresek.”

Előadások kezdete kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton, vasárnap este 6 és fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnap (aug. 1-től) délután 4 órakor is.

Rendes helyárok: Földszinti páholy I. r. 1 P, II. 80 fill. Erkély páholy I. 80 fill, II. 60 fill. Erkély I. és II. sor 40 fill, Erkély III. sor 30 fill, Földszinti ülő I—III. sor 50 fill, IV—VI. sor 50 fill, VII—XII. sor 70 fill, XIII—XVI. sor 80 fill, XVII—XXII. sor 90 fill, Állóhely 26 fillér.

Filléres helyárok: Földszinti páholy I. r. 70 fill, II. 50 fill, Erkély páholy I. 60 fill, II. 40 fill, Erkély I. és II. sor 30 fill, Erkély III. sor 30 fill, Földszinti ülő I—III. sor 30 fill, IV—VI. sor 30 fill, VII—XII. sor 40 fill, XIII—XVI. sor 50 fill, XVII—XXII. sor 60 fill, Állóhely 20 fillér.

Z E M P L É N

POLITIKAI HETILAP

Megjelenik szombaton délután. Előfizetési ár: negyedévre 1-20 P, félévre 2-40 P, egész évre 4-80 P. Felelős szerkesztő: dr. Bogyay Kálmán. Felelős kiadó: Balla János Kiadja: Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt.